ابتکار

روزنامه صبح ایران

سه‌شنبه ۱۸ فروردین ۱۴۰۵
۱۸ شوال ۱۴۴۶
۷ آپریل ۲۰۲۶
سال بیست‌ودوم
شماره ۶۱۴۸
۴ صفحه
۲۰۰۰۰ تومان

بورس ۱۴۰۵ به کدام سو می‌رود؟

جدال موشک و معامله

تالار شیشه‌ای بورس تهران در وضعیت تعلیقی قرار دارد؛ ارزش‌ها بالا، اما معامله‌ای در کار نیست. کارشناسان هشدار می‌دهند، تا زمانی که سایه جنگ از اقتصاد ایران کنار نرود و اخبار مثبت سیاسی در راهروهای دیپلماسی شکل نگیرد، سرمایه‌گذاران همچنان نظاره‌گر خواهند بود.

۳۷ روز از آغاز درگیری‌های نظامی میان ایران، اسرائیل و آمریکا می‌گذرد. در این مدت، تالار شیشه‌ای بیش از آنکه محلی برای داد و ستد باشد، به موزه‌ای از اعداد یخ‌زده تبدیل شده است. بازار سرمایه ایران اکنون در وضعیتی قرار دارد که حتی خوش‌بین‌ترین تحلیل‌گران نیز برای ترسیم آینده آن با تردید سخن می‌گویند. در حالی که معاملات سهام متوقف مانده، جریان نقدینگی در لایه‌های پنهان بازار، از صندوق‌های طلا گرفته تا درآمد ثابت، حکایت از تغییری بنیادین در رفتار سرمایه‌گذاران دارد.

شرح درصفحه ۴

توسط شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی اعلام شد

برنامه‌های چهلمین روز درگذشت رهبر شهید انقلاب

صفحه ۲

در حمله تجاوزگران صورت گرفت

شهادت رئیس اطلاعات سپاه

صفحه ۲

تلویزیون در نیمه دوم سال پُراتفاق ۱۴۰۴

افزایش مخاطب در غیاب اینترنت

صفحه ۲

طرح پاکستان برای ایران - آمریکا چه بود؟

آتش‌بس دومرحله‌ای و بازگشایی تنگه هرمز

صفحه ۲

دانشگاه‌ها زیر آتش حملات تجاوزگران قرار گرفت

هدف گیری علم توسط دشمن

صفحه ۲

سرمقاله

سجاد عابدی

ظریف و ضرورت تغییر پارادایم سیاست خارجی ایران

مقاله اخیر دکتر محمدجواد ظریف را باید فراتر از یک یادداشت سیاسی روزمره دید. این نوشته، در اصل تلاشی است برای بازتعریف راهبرد جمهوری اسلامی ایران در شرایطی که منطقه و جهان در وضعیت بی‌ثباتی عمیق قرار دارند.

ارزش اصلی این مقاله در آن است که از منطق واکنشی و هیجانی فاصله می‌گیرد و به‌جای آن، یک نگاه راهبردی، آینده‌نگر و مبتنی بر منافع ملی را پیش می‌کشد. در فضایی که بسیاری از بحث‌ها به دوگانه‌های ساده‌ساز «مقاومت یا تسلیم» فروکاسته می‌شوند، ظریف تلاش می‌کند نشان دهد که سیاست خارجی موفق نه در شعار، بلکه در ترکیب هوشمندانه قدرت، دیپلماسی، ابتکار و تشخیص درست از زمانه شکل می‌گیرد.

نخستین نقطه قوت مقاله این است که مسئله امنیت را از حالت صرفاً نظامی بیرون می‌آورد. در نگاه او، امنیت واقعی فقط از افزایش توان سخت‌افزاری حاصل نمی‌شود، بلکه از شبکه‌ای از عوامل به‌هم‌پیوسته شکل می‌گیرد: انسجام داخلی، اعتماد عمومی، توسعه اقتصادی، ارتباط منطقه‌ای، و دیپلماسی فعال. این نگاه، برخلاف رویکردی که همه‌چیز را به موشک و بازدارندگی تقلیل می‌دهد، واقع‌بینانه‌تر و پایدارتر است. کشوری که اقتصاد فرسوده، جامعه نگران و روابط خارجی پرتنش دارد، حتی اگر ابزارهای دفاعی قدرتمندی هم داشته باشد، باز هم در معرض آسیب است. ظریف درست به همین نقطه اشاره می‌کند: امنیت فقط در انبار تسلیحات ساخته نمی‌شود، بلکه در اعتماد اجتماعی و عقلانیت حکمرانی نیز ریشه دارد.

ادامه درصفحه ۲

اسماعیل بقائی:

پاسخ ایران به میانجیگران تدوین شده است

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سوال ایرنا مبنی بر اینکه اخباری غیررسمی در رسانه‌ها حاکی از شکل‌گیری طرحی برای خاتمه جنگ است، آیا طرح جدیدی میان تهران و واشنگتن برای پایان جنگ وجود دارد؟ گفت: «چند روز قبل طرح ۱۵ ماده‌ای آمریکا از طریق پاکستان و برخی دیگر از کشورهای دوست به ما منعکس شد، ما فارغ از آن پیشنهاد، که به هیچ عنوان برای ما قابل قبول نبود، بر اساس منافع و ملاحظات ملی، مجموعه مطالباتی که داشتیم و داریم را مدون و متنی آماده کردیم.»

به گزارش خبرنگار سیاست خارجی ایرنا، اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست خبری صبح امروز (دوشنبه ۱۷ فروردین‌ماه) در ابتدای نشست خبری امروز خود با اشاره به اینکه امروز سی و هشتمین روز از جنگ تحمیلی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران است، گفت: جنگی که به ناحق و در میانه یک روند دیپلماتیک آغاز کردند. در این ۳۸ روز، جنایاتی مرتکب شدند که حتی چهره بزرگ‌ترین جنایتکاران تاریخ را سفید کرده است؛ جنایاتی که بعضا حتی در جنگ جهانی دوم توسط هیتلر نیز سابقه نداشته است. ظرف همین ۱۰ تا ۱۲ ساعت اخیر، جنایات زیادی مرتکب شدند. حداقل شش کودک — چهار دختر و دو پسر — در جریان یکی از حملات آمریکا به منطقه‌ای در قم به شهادت رسیدند. دانشگاه شریف، دانشگاهی که برای ما ایرانیان نماد و مظهر سخت‌کوشی، علم‌دوستی و دانش‌طلبی مردمان ایران است، با بمب سنگرشکن مورد حمله قرار گرفت. این پنجمین دانشگاهی است که در کمتر از یک ماه مورد حمله قرار می‌گیرد. دانشگاه شهید بهشتی نیز چند روز پیش هدف قرار گرفته بود.

بقائی با اشاره به اینکه این حمله به مراکز علمی و پژوهشی، دبستان‌ها و مدارس، معنایی جز مخالفت و کینه‌توزی آمریکا و رژیم صهیونیستی با هر آنچه که مبنای پیشرفت و توسعه در ایران بوده است، ندارد، گفت: تحولات بسیار سریع بوده است. در این یک هفته، دوستان ما در وزارت خارجه و نمایندگی‌ها با دقت و جدیت مشغول فعالیت بوده‌اند. ما صرفاً به گفتگو با رسانه‌ها و مردم محدود نشده‌ایم؛ فقط جلسات سخنگویی هفتگی نیست بلکه هر روز هم بنده، هم معاونان، هم مدیران کل و هم نمایندگی‌های دیپلماتیک در خارج از کشور، مشغول گفتگو درباره تحولات با رسانه‌ها هستیم.

در مورد صلح بر اساس ساختارهای پیش‌بینی‌شده در قانون اساسی عمل خواهیم کرد

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به این سوال که آمریکا به نیابت از رژیم صهیونیستی از همه خطوط قرمز قانونی، اخلاقی و انسانی عبور کرده و مشغول کشتار ایرانیان و تخریب زیرساخت‌های ایران است و مقامات آمریکایی علناً از بازگرداندن ایران به عصر حجر صحبت می‌کنند و همزمان ژست دیپلماسی هم می‌گیرند و طرح ۱۵ ماده برای مذاکره مطرح می‌کنند و همچنین همزمان به ترور نهادهای دیپلماتیک و مذاکره‌کنندگان اقدام می‌کنند؛ مثلاً با حمله به منزل آقای دکتر خرازی در تهران، هم همسر ایشان را به شهادت می‌رسانند و هم خودشان را هدف قرار می‌دهند. این همزمانی و تقسیم کار شرورانه بین آمریکا و رئیس رژیم صهیونیستی، آیا محلی برای این باقی می‌گذارد که ما برای ادعای آمریکایی‌ها در خصوص ادامه دیپلماسی و مذاکره، اندک اعتباری قائل شویم؟، گفت: اگر بخواهم در یک کلمه جواب بدهم، آمریکا با اقداماتی که در این خصوص طی یک سال اخیر انجام داده، هیچ اعتباری برای دیپلماسی خود باقی نگذاشته است. اما این موضوع فقط مختص یک سال اخیر نیست؛ عهدشکنی آمریکا، بی‌توجهی و بی‌اعتنایی به هنجارهای بین‌المللی و بی‌توجهی به تعهدات بین‌المللی، سابقه‌ای بسیار طولانی دارد. در همین چند ماه، آمریکا از حدود ۷۰ سند، معاهده و سازمان بین‌المللی با یک تصمیم ساده خارج شد.

وی در ادامه گفت: در مورد صحبت‌هایی که با ما داشته‌اند، خوب شاهد بودیم که ظرف کمتر از ۹ ماه، دو نوبت مسیر دیپلماسی را تخریب کردند؛ آن هم به بدترین وجه ممکن.

نه اینکه فقط از یک معاهده خارج شوند، بلکه در حین مذاکرات، مرتکب جنایت جنگی و جنایت تجاوز علیه ایران شدند. دنیا شاهد است که ادعای آمریکا به هیچ عنوان با اعمالش سازگار نیست.

بقائی در ادامه ضمن تسلیت و تبریک شهادت همسر آقای دکتر خرازی، وزیر امور خارجه سابق کشورمان به ایشان و خانواده محترم، گفت: این اقدام نشان از بی‌اعتنایی و دشمنی صهیونیستی با هر آنچه که نشان و نشانی از دیپلماسی داشته باشد،دارد. با وجود این، ما کار خودمان را باید انجام دهیم. در مورد جنگ و صلح، روشن است که ما همان‌طور که در زمانی که لازم باشد از کشورمان دفاع می‌کنیم، با تمام توان تحت امر فرمانده کل قوا و بر اساس سازوکارهایی که در قانون اساسی ما تکلیفش روشن است عمل می‌کنیم. در مورد صلح هم هر آنچه که تصمیم گرفته شود، بر اساس ساختارهای پیش‌بینی‌شده در قانون اساسی‌مان عمل خواهیم کرد.

وی تاکید کرد: مهم این است که در شرایط فعلی، در شرایطی که دشمنان ما هیچ خط قرمزی را در ارتکاب جنایت علیه ملت ایران رعایت نمی‌کنند، همه توان ما، همه فکر ما باید معطوف به دفاع از کشور باشد با تمام توان. من فکر می‌کنم الان ما در این مرحله قرار داریم. نیروهای مسلح شجاع ما جان‌فشانی می‌کنند در راه دفاع از کشورمان و فکر می‌کنم وظیفه ما این است که به هر شیوه‌ای که می‌توانیم از این حماسه و ایثار حمایت کنیم.

پاسخ ایران به میانجیگران تدوین شده و هر زمان که لازم باشد، صراحتاً اطلاع‌رسانی می‌کنیم

بقائی در پاسخ به سوال ایرنا مبنی بر اینکه اخباری غیررسمی در رسانه‌ها حاکی از شکل‌گیری طرحی برای خاتمه جنگ است؛ همزمان نیز شاهد اظهارات ضد و نقیض و تعیین زمان برای تشدید تنش از سوی رئیس‌جمهور آمریکا هستیم. نخست آیا طرح جدیدی میان تهران و واشنگتن برای پایان جنگ وجود دارد و دوم اینکه پاسخ شما به اظهارات دونالد ترامپ و تهدید وی به هدف قرار دادن زیرساخت‌ها که مصداق جنایت جنگی است، چیست؟، گفت: چند روز قبل از طریق واسطه‌ها پیشنهادهایی را مطرح کردند و طرح ۱۵ ماده‌ای آمریکا از طریق پاکستان و برخی دیگر از کشورهای دوست منعکس شد.

همان موقع هم ما اعلام کردیم که چنین پیشنهادهایی به شدت زیاده‌خواهانه، غیرمعمول و غیرمنطقی است. ما فارغ از آن پیشنهاد که عرض کردم، به هیچ عنوان برای ما قابل قبول نبود. بر اساس منافع خودمان، بر اساس ملاحظات خودمان، مجموعه مطالباتی که داشتیم و داریم را مدون کردیم.

وی ادامه داد: ببینید، ما خجالت نمی‌کشیم از اینکه مطالبات و خواسته‌های مشروع ملت و منطقه خودمان را فریاد بزنیم. اینکه در مقابل یک طرح، جمهوری اسلامی ایران دیدگاه‌های خودش را خیلی سریع و شجاعانه مطرح کند، به هیچ عنوان نشانه کوتاه آمدن در برابر دشمن نباید تلقی شود. ما همزمان که مدافعان، شجاعانه جان‌فشانی می‌کنند، دستگاه دیپلماسی نیز کار خودش را انجام می‌دهد، مبنا و ملاک ما منافع ملی، امنیت ملی و مطالبات به‌حق ایرانیان است. ما از قبل می‌دانستیم چه می‌خواهیم و چه خطوطی را حاضر نیستیم بپذیریم و هم‌اکنون نیز موضع ما روشن است. از همان زمانی که این بحث مطرح شد، ما پاسخ‌هایمان را تدوین کردیم. هر زمان که لازم باشد، در مورد اعلام آن صراحتاً اطلاع‌رسانی خواهیم کرد.

بقائی ادامه داد: اینکه واسطه‌ها نقطه‌نظرات طرفین را منتقل کنند، چیز عجیبی نیست. همان‌طور که عرض کردم، ملت ما منطق دارد. ملتی که می‌داند چه می‌خواهد و چه مواردی را نمی‌تواند بپذیرد، نیازی ندارد برای بیان مواضعش خجالت بکشد. این مواضع از طریق واسطه‌ها همان ابتدا مطرح شد، منتقل شد و کماکان هم این انتقال پیام‌ها طبیعی است که ادامه پیدا کند. اما مذاکره به هیچ عنوان با اولتیماتوم، با جنایت، با تهدید به ارتکاب جنایت جنگی سازگاری ندارد.

سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی ایران و ملت ایران تجربه بسیار بسیار تلخی از مذاکره با آمریکا دارد و این تجربیات را ما به آسانی به دست نیاوردیم که بخواهیم به آسانی نادیده بگیریم؛ تأکید کرد: در شرایطی که دشمن بر حجم جنایات می‌افزاید و هر روز هم جنایت جدیدی را رقم می‌زند، همه هوش و حواس ما باید معطوف به دفاع از کشور باشد. دستگاه دیپلماسی هم قاعدتاً به عنوان یکی از ارکان نظام، وظایف خودش را هم در عرصه تبیین، هم در عرصه مستندسازی جنایات و هم در عرصه پاسخ دادن شجاعانه و صریح به ادعاها و خواسته‌های نامشروع طرف مقابل به خوبی انجام می‌دهد.

بقائی ادامه داد: در مورد تهدیدهایی که علیه ما می‌شود، بدون تردید نفس طرح چنین تهدیدهایی جنایت جنگی است. عادی‌سازی جنایت جنگی اینکه شما مرتباً در فواصل زمانی مختلف کشوری را تهدید کنید به از بین بردن زیرساخت‌های انرژی و صنعتی و همزمان در قالب تقسیم کار به رژیم صهیونیستی این چراغ سبز را بدهید که با همکاری شما یا به تنهایی اهداف غیرنظامی را مورد حمله قرار دهد، اینها هم طبق حقوق بین‌الملل بشر دوستانه و هم طبق اساسنامه دیوان بین‌المللی کیفری مصداق جنایت جنگی است. قطعاً هر کشوری که به هر نحوی به ارتکاب این جنایات کمک و در آن مشارکت کند، باید در برابر دادگاه‌های بین‌المللی پاسخگو باشند و اگر نیستند، در چهارچوب‌های ملی قطعاً باید پاسخگو باشند.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی در پاسخ به سوالی در خصوص عملیات روز گذشته ایالات متحده در استان اصفهان و اینکه گفته می‌شود این عملیات برای ربودن اورانیوم غنی شده ایران صورت گرفته است، گفت: اینکه احتمال دارد این یک عملیات فریب برای دزدیدن اورانیوم غنی‌شده بوده باشد، به هیچ عنوان نباید نادیده گرفت؛ اما آنچه مشخص است این است که نتیجهٔ این عملیات چیزی جز شکست برای طرف مقابل نبود. ما واقعاً اعتقاد داریم که این از عنایات خداوندی بود که ملت ایران را پس از مقاومت، با این امداد یاری کرد و نشان داد که مقاومت، استقامت و دفاع، نتیجهٔ خود را خواهد داشت. این عملیات یک افتضاح و فاجعه برای آمریکا بود و امیدواریم که درس خود را گرفته باشند.

بقائی افزود: در شرایطی که کیان ایران مورد تهدید قرار می‌گیرد، همهٔ ایرانیان می‌دانیم که در اینجا عشایر و هموطنان دلیر ما نقش بسیار مهمی داشتند. لذا این را باید به فال نیک گرفت؛ به عنوان نشانه‌ای از جدیت ایران در دفاع از حاکمیت خود در هر شرایطی. آنها پس از ۳۶ روز از این جنگ تحمیلی می‌گفتند که توانمندی‌های ایران کاهش یافته است، اما ایرانیان نشان دادند که وقتی پای وطن در میان باشد، توانمندی‌هایشان چند برابر می‌شود و دسیسه‌های دشمن را ناکام می‌گذارند.

اخبار

محمدباقر قالیباف:

ضربات سخت‌تری در انتظار دشمن است

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: شهادت رئیس سازمان اطلاعات سپاه نمایش زبونی رژیم صهیونیستی و آمریکای مستکبر است که سعی دارند ضعف میدان نبرد را با ترورهای ناجوانمردانه و حذف مجاهدین فی سبیل‌الله جبران کنند. این توطئه کور استکبار همواره ابتر و بی‌نتیجه است و ضربات سخت‌تری در انتظار آنان خواهد بود.

به گزارش ایسنا، متن پیام تسلیت محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس در پی شهادت سردار خادمی رئیس سازمان اطلاعات سپاه پیام به شرح زیر است.

«بسم الله الرحمن الرحیم

«مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا»

شهادت برادر عزیزم، مجاهد نستوه و رییس متعهد سازمان اطلاعات سپاه، سردار شهید سیدمجید خادمی نمایش زبونی رژیم صهیونیستی و آمریکای مستکبر است که سعی دارند ضعف میدان نبرد را با ترورهای ناجوانمردانه و حذف مجاهدین فی سبیل‌الله جبران کنند، کما اینکه این توطئه کور استکبار همواره ابتر و بی‌نتیجه است و ضربات سخت‌تری در انتظار آنان خواهد بود. این سردار شریف، اخلاق‌مدار و خستگی‌ناپذیر در سالیان طولانی خدمت خود به امنیت و اقتدار ایران عزیز و سربلند، روز و شب در خط مقدم جهاد زندگی کرد و با تلاش و همت شبانه‌روزی، خواب را بر چشم دشمنان این سرزمین حرام کرده بود. سرانجام وعده الهی بر او نیز محقق شد و به دست شقی‌ترین دشمن بشریت، شهد شیرین شهادت نوشید و به همرزمان شهیدش پیوست. مجاهدت‌های این سردار گرامی همواره در گمنامی بود و نسل‌های آینده در سایه ابتکارات و اقدامات مردی خواهند زیست که سربازی راستین برای حضرت امام خمینی و رهبر شهیدمان امام خامنه‌ای رحمت‌الله‌علیهما، حضرت آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای و ملت شهیدپرور ایران بود و امنیت و آرامش را به بهای خون خویش برای آنان به ارمغان آورد. مفتخرم که در طول دوران خدمت خود با چنین عزیزانی همکاری کردم که چون شهدا زیستند و پاداش زحمات شبانه‌روزی خود را با شهادت در راه اسلام و وطن دریافت کردند. بدون شک همانند گذشته صالحی بعد صالح در این خاک خواهد آمد و پرچمداری بعد از شهیدی متولد خواهد شد تا دفاع از این آرمان بر زمین نماند. شهادت افتخارآمیز و شجاعانه رییس عزیز سازمان اطلاعات سپاه، شهید سیدمجید خادمی را خدمت فرمانده معظم کل قوا، خانواده محترم این شهید سعید، سربازان گمنام مهدی موعود (عج) در سازمان اطلاعات سپاه و ملت سرافراز ایران تبریک و تسلیت عرض می‌کنم و از خداوند متعال همنشینی با حضرت اباعبدالله الحسین علیه‌السلام را برای ایشان مسئلت دارم.»

عارف:

عزم مردم و نیروهای مسلح برای تنبیه متجاوزان استوارتر می‌شود

معاون اول رئیس‌جمهوری در پیامی با تسلیت شهادت رئیس سازمان اطلاعات سپاه تاکید کرد: شهادت او عزم ملت ایران و نیروهای مسلح را در مسیر مقاومت و تنبیه متجاوزان استوارتر خواهد کرد.

به گزارش ایسنا، متن پیام محمدرضا عارف معاون اول رئیس‌جمهوری به مناسبت شهادت سرلشکر مجید خادمی به شرح زیر است:

«مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا

شهادت مظلومانه سردار سرافراز و مجاهد خستگی‌ناپذیر، سردار سرلشکر پاسدار سید مجید خادمی، رئیس سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، در پی جنایت تروریستی و بزدلانه دشمن آمریکایی- صهیونیستی، موجب تأثر و تألم عمیق گردید. این فرمانده مقتدر و فرهیخته که نزدیک به نیم قرن از عمر پربرکت خود را وقف صیانت از امنیت ملی، مبارزه با نفوذ و پاسداری از ارکان نظام اسلامی کرده بود، در نهایت به آرزوی دیرینه خود رسید و به خیل یاران شهیدش پیوست.

بی‌شک مجاهدت‌های ماندگار ایشان در سطوح راهبردی جامعه اطلاعاتی کشور، سدی محکم در برابر توطئه‌های استکبار جهانی بود و خون پاک این شهید بزرگوار، عزم ملت ایران و نیروهای مسلح را در مسیر مقاومت و تنبیه متجاوزان استوارتر خواهد کرد.

اینجانب شهادت این سرباز ولایت را به محضر حضرت بقیةالله الاعظم (ارواحنا فداه)، نایب برحقشان مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مدظله‌العالی)، خانواده مکرم و صبور ایشان، همرزمانش در سپاه پاسداران و عموم ملت شریف و شهیدپرور ایران تبریک و تسلیت عرض نموده و از درگاه ایزد منان برای آن شهید عالی‌مقام علو درجات و همنشینی با سیدالشهدا (ع) مسألت دارم.»